

Resmi adı:	İtalya
Yönetim şekli:	Parlamerter Demokrasi
Başkent:	Roma (2,6 milyon)
Diğer şehirler:	Milan (1,3 milyon), Napoli (984 bin), Torino (901 bin), Palermo (671 bin), Cenova (620 bin)
Komşuları:	Fransa, İsviçre, Avusturya, Slovenya
Yüzölçümü:	301,333 km ²
Nüfus:	61 440 236 (2013)
Etnik yapı:	İtalyan (% 95.45), Diğer (% 4.45)
Resmi dil	İtalyanca
Para birimi:	Euro
Coğrafi konumu:	GMT +1

Siyasi Görünüm

İtalya Cumhuriyeti, Parlamenter Demokrasi ile yönetilmektedir. Bakanlar 1948 Anayasası ile düzenlenen siyasi yapıda, seçimlerle göreve gelen Meclis ve Senato'dan oluşan Parlamento, yasama organını teşkil eder. Parlamento'nun seçtiği Cumhurbaşkanı, yürütme organının başı olarak Başbakanı, Başbakan da Hükümet üyelerini seçer. Yargı organı ise, yasama organı gibi sadece Anayasa Mahkemesine karşı sorumlu olup çeşitli yüksek mahkemelerden oluşmaktadır. Güç ayrılığı ilkesi mevcuttur. Hükümet "yürütme", Parlamento "yasama" ve Yüksek Hakimler Kurulu "yargı" yetkisini elinde bulundurur. En yüksek merci olan Cumhurbaşkanlığı ülkenin bütünlüğünü temsil eder.

İtalya'nın Cumhurbaşkanlığını 15 Mayıs 2006 tarihinden itibaren Giorgio Napolitano yürütmektedir. Napolitano İtalya'nın 11. Cumhurbaşkanıdır. Son genel seçimler 24-25 Şubat 2013 tarihinde gerçekleşmiştir. Tekrar seçilen Cumhurbaşkanı Giorgio Napolitano'nun görev süresi 2020'de sona erecektir. 17 Nisan 2013 tarihinde ise Enrico Letta, Başbakanlık görevine seçilmiştir.

İtalya Hükümeti

Bakanlık	Bakan
Cumhurbaşkanı	Giorgio Napolitano
Başbakan	<u>Enrico Letta</u>
İçişleri Bakanı	<u>Angelino Alfano</u>
Dışişleri Bakanı	<u>Emma Bonino</u>
Savunma Bakanı	<u>Mario Mauro</u>
Adalet Bakanı	<u>Anna Maria Cancellieri</u>
Ekonomi ve Finans Bakanı	<u>Fabrizio Saccomanni</u>
Ekonomik Kalkınma Bakanı	<u>Flavio Zanonato</u>
Altyapı ve Ulaştırma Bakanı	<u>Maurizio Lupi</u>
Tarım, Gıda ve Orman Bakanı	<u>Nunzia De Girolamo</u>
Eğitim, Üniversite ve Araştırma Bakanı	<u>Maria Chiara Carrozza</u>
Çalışma ve Sosyal Politika Bakanı	<u>Enrico Giovannini</u>
Çevre Bakanı	<u>Andrea Orlando</u>
Kültürel Miras ve Etkinlikler Bakanı	<u>Massimo Bray</u>
Sağlık Bakanı	<u>Beatrice Lorenzin</u>
AB'den Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Enzo Moavero Milanese</u>
Parlamento ile İlişkilerden Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Dario Franceschini</u>
Bölgesel Uyumdan Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Carlo Trigilia</u>
Uluslararası İşbirliği ve Entegrasyondan Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Cécile Kyenge</u>
Bölgesel İşler ve Yerel Özerkliklerden Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Graziano Delrio</u>
Kamu Yönetimi ve Sadeleştirmeden Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Gianpiero D'Alia</u>
Eşit fırsatlar, Spor ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Josefa Idem</u>
Anayasal Reformlardan Sorumlu Devlet Bakanı	<u>Gaetano Quagliariello</u>

İtalya Ekonomisi

Dünyanın en büyük yedinci ekonomisi konumunda bulunan İtalya aynı zamanda Avrupa'nın da en büyük dördüncü ekonomisidir.

2013 yılı tahmini verilerine göre İtalya; 1.590 milyar euro değerindeki GSYİH ile dünyanın en önemli ekonomik güçlerinden biridir. 2013 yılında kişi başına düşen gelir 25.830 euro olarak gerçekleşmiş, enflasyon oranı (TÜFE) %1,6 olmuştur.

Küresel krizin etkisiyle gerileme eğilimine giren İtalyan ekonomisi 2008 yılında % 3,8; 2009 yılında % 18,3 oranında gerileyen sanayi üretim endeksinde 2010 yılının 2. çeyreğinden itibaren iyileşme eğilimi gözlenmektedir.

2010 yılında, sanayi üretimi yıllık bazda bir önceki yıla göre % 5,3 oranında artış kaydetmiştir. 2011 yılı Aralık ayı sanayi üretim endeksi, bir önceki aya göre %1,4 oranında bir artış kaydetmiştir. Bahse konu endeks, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 1,7 düşüş göstermiştir. 2011 yılında, sanayi üretimi yıllık bazda bir önceki yıla göre artış kaydetmemiştir.

2012 yılı Aralık ayında, sanayi üretim endeksi bir önceki aya göre %0,4 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %9,3 düşüş kaydetmiştir. İtalya'nın sanayi üretimi 2012 yılında bir önceki yıla göre %6,7 düşüş kaydetmiştir. 2013 yılı Ekim ayında sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,5 artış göstermiştir.

İtalya ekonomisinde imalat sektörü çok güçlüdür. Ana sanayiler arasında otomotiv, gemi yapımı, kimyasallar, mobilya, giyim ve tekstil, deri eşya ve ayakkabı, gıda prosesi, seramik ürünler, parçalar ve makineleri sayılabilir.

2013 yılının ilk çeyreğinde GSYİH, bir önceki çeyreğe göre %0,6, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise %2,3 düşüş kaydetmiştir. 2013 yılının ikinci çeyreğinde GSYİH, bir önceki çeyreğe göre %0,2, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise %2 düşüş kaydetmiştir. 2013 yılının üçüncü çeyreğinde ise büyüme oranı %0 olmuştur.

Makroekonomik Performans

MAKROEKONOMİK VERİLER

GÖSTERGELER	2008	2009	2010	2011	2012	2012
GSYİH (büyüme, %)	1.2	-5,5	1.8	0.6	-2	-1.2
Enflasyon (TÜFE, ort., %)	2.3	1	2	3.6	2.6	1.6
İhracat (milyar \$)	545.1	407.5	448.4	524.9	490.3	508.6
İthalat (milyar \$)	547.9	406	475.7	549.6	475,7	474,2

İtalya, büyük ve gelişmiş bir ekonomiye sahip olsa da çeşitli sorunlarla karşı karşıyadır. Bunlar başlıca reform programlarını sürdürmedeki siyasi irade eksikliği, ekonomik durgunluk ve politik istikrarsızlık olarak sıralanabilir. ISTAT tarafından açıklanan mevsimsellikten ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre İtalya ekonomisi 2012 Ocak-Mart döneminde %0,8 küçülerek Japonya (%1), ABD ve Almanya (%0,5), Fransa ve Euro Bölgesi (%0) ve Birleşik Krallık (-%0,3) gibi gelişmiş ekonomilerden daha kötü bir performans sergilemiştir.

2012'nin ilk çeyreğindeki daralmanın en önemli sebepleri özel tüketim, sabit yatırım ile mal ve hizmet ihracatındaki azalmadır. Ancak, ihracata göre ithalatta çok daha sert bir daralma (%3,6) sayesinde dış ticaretin GSYİH'ye katkısı %0,9 olmuştur ve iç talebin %1,2'lik negatif etkisinin bir kısmını dengelemiştir. İç talepte artan tek bileşen özel tüketim harcamaları olmuştur. 2012'nin ilk çeyreğinde özel tüketim harcamaları %0,4 artarak GSYİH'ye %0,1'lik bir katkı sağlamıştır. Tekstil, mobilya ve beyaz eşya gibi önemli sektörlerdeki firmalar düşük maliyetle üretim yapan Çin firmaları karşısında rekabet edemez duruma gelmektedirler.

İtalya güçlü ekonomik yapısını, daha çok aile şirketi olan ve bu aileler tarafından yönetilen, sanayi grupları içerisinde bir araya gelmiş olan küçük ve orta ölçekli firmalara borçludur. Bu firmalar çeşitli kapital ve tüketim ürünleri kategorilerinde uzmanlıklar geliştirmişlerdir. İtalya ekonomisinde imalat sektörü çok güçlüdür. Ana sanayiler arasında otomotiv, gemi yapımı, kimyasallar, mobilya, giyim ve tekstil, deri eşya ve ayakkabı, gıda prosesi, seramik ürünler, parçalar ve makineleri sayılabilir.

İtalyan sanayisinin en gelişmiş sektörleri arasında mekanik, yapı, kimya ve taşıt araçları sanayi başta gelmektedir. İtalya'nın en önemli gücü diğer sanayileşmiş ülkelere oranla küçük ve orta ölçekli firma sayısının fazlalığıdır. ISTAT'ın İtalya'nın üretim yapısını inceleyen raporunda, İtalya'da 4,5 milyon şirketin faaliyet gösterdiği, %95'inin mikro ölçekli şirket olduğu ve istihdamın %46'sına denk gelen 17,9 milyon kişiyi istihdam ettikleri belirtilmektedir. Şirket bünyesinde çalışan sayısının ortalama 4 kişiden oluşurken, sadece %0,08'inin 250'den fazla çalışanı bulunuyor. Büyük ölçekli firmalar daha çok Kuzey ve Orta İtalya'da toplanırken Güney İtalya'da daha çok tarım ve turizm alanında faaliyet gösteren küçük işletmeler faaliyet göstermektedir.

İtalyan ekonomisinin bir diğer gücü ise " sanayi bölgeleri " olarak adlandırılan ve aynı sektörde, her biri üretim aşamalarının başka bir dalında uzmanlaşmış birçok firmanın sıkı ekonomik ilişkiler içerisinde bir arada bulunduğu alanların gelişimidir. Bugün İtalya'da 200'den fazla sanayi bölgesi mevcuttur.

İtalya'nın ekonomisiyle ilgili genel bir değerlendirme yapıldığında, 2009 yılının Ekim ayından itibaren ekonomide olumlu sinyaller görülmeye başlanmış, ekonomi 2009 yılında % 5,4 küçülmenin ardından, 2010 ve 2011 yıllarında % 1,1 oranında büyüme, 2012 yılında %2,6 oranında 2013 yılında da %1,9 oranında küçülme kaydettiği görülmektedir

	2011	2012	2013
Büyüme (%)	1,1	-2,6	-1,9
Enflasyon (TÜFE)(%)	3,6	2,6	1,6
İşsizlik (%)	8,4	10,6	11,6
Cari Açık (% GSYİH)	-3,3	-1,5	-0,6
Bütçe Dengesi (%GSYİH)	-3,9	-3	-2

Kaynak: OECD Economic Outlook

İtalya'nın Dış Ticareti 2009 -2013 Dönemi (Milyar €)

	2009	2010	2011	2012	2013*	13/12 Değ. (%)
İhracat	290	338	376	389	326	-0,03
İthalat	294	365	400	378	302,	5,7
Hacim	584	703	776	767	628	10,4
Denge	-4	-27	-24	11	24	-12,5

Kaynak: İSTAT

*:2013 yılının ilk 10 ayı verilerine göre

DIŞ TİCARET

- İhracat (mal – FOB)-Milyar €	376	389	409
- İthalat (mal - FOB)-Milyar €	403	378	375
- Denge	-27	11	34
Dünya Ticareti İçindeki Payı (%) İHR	% 2,9 (8.sıra)	%2,7 (9. sıra)	% 3
Dünya Ticareti İçindeki Payı (%) İTH	%3 (8.sıra)	%2,6 (11. sıra)	%3
- İhracat / İthalat	0,93	1,03	1,09
- İhracat / GSYİH	24	24	25
- İthalat / GSYİH	26	25	23

OECD verilerine göre, 2012 yılında işsizlik oranının % 10,7 seviyesinde, enflasyonun %3 seviyesinde, cari açığın milli gelire oranının ise % 2,6 oranında gerçekleştiği belirtilmektedir.

OECD'nin İtalya için tahminleri

	2012	2013
Büyüme (%)	-0,5	0,5
Enflasyon (TÜFE)(%)	1,7	1,1
İşsizlik (%)	8,3	8,6
Cari Açık (% GSYİH)	-2,6	-1,8
Bütçe Dengesi (%GSYİH)	-1,6	-0,1

Kaynak: OECD Economic Outlook V. 2012/3

Başlıca Sektörler

Tarım: Tarım, balıkçılık ve ormancılık brüt katma değerinin yüzde 2.5'ini oluşturmaktadır. Ancak sadece tarım sektörü toplam istihdam içerisinde % 5.5'lik bir paya sahiptir. İtalya tarım ve gıda ürünlerinde önemli bir dış ticaret açığı vermektedir. Tarım uygulamaları modernidir. Özellikle sebze üretiminde önemli bir üretim potansiyeli bulunmakla birlikte tarım alanlarının konumu, nüfus için gerekli hububat, et ve süt ürünleri üretimini sağlamaktan uzak bulunmaktadır.

Yetiştirilen ana tahıl buğdaydır, ancak Po vadisindeki mısır ve pirinç ekimleri son derece önem taşımaktadır. Campania ve ülkenin kuzeyinde ağırlıklı olarak meyve yetiştirilmektedir. Narenciye üretimi ise Sicilya ve güneyde yaygındır.

Şarap ülkenin bütününde çok büyük önem taşımaktadır. Zeytin üretimi ise orta ve güney İtalya'da hâkimdir. Şarapların büyük bir kısmı *denominazione di origine controllata* (DOC) standartlarına ulaşmıştır.

Tarımsal verimlilik özellikle güney bölgelerde Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası'ndan faydalanma oranının az olması nedeni ile düşüktür.

İtalya tarım makineleri üretiminde ve ihracatında dünyada ilk sırada yer almaktadır. Bu başarı, İtalyan tarım makinelerinin sunduğu kalite, teknoloji, ürün çeşitliliği ve farklı tarım alanlarında kullanım kapasitesi sayesinde gerçekleşmektedir. Tarım makineleri üretiminin neredeyse yarısı Emilia Romagna bölgesinde gerçekleştirilmektedir. Söz konusu üreticilerin %70'i Modena (171) ve Reggio (420) şehirleri civarında yerleşiktir. İtalyan ihracatının en yoğun olduğu pazarlar Fransa, Almanya, ABD, İspanya ve İngiltere'dir.

Madencilik: Madencilik sektörünün üretimi hızla azalmaktadır. Ancak, metal işleme sektörü hala önem taşımaktadır. İtalya'nın dünya pazarlarındaki ithalat kotası % 3,5'tir. Sektörde faaliyet gösteren yaklaşık 14 bin ihracatçı firma bulunmaktadır. Bu sektörde İtalya'nın en önemli rakipleri ABD, Almanya, Rusya ve Kanada'dır. İtalyan ürünlerinin ihraç edildiği önemli pazarlar ise Almanya, Fransa, İspanya, İngiltere ve ABD'dir. İtalya çelik üretiminde dünyada 10.sırada (üretim miktarı bazında) yer almaktadır. İtalya'nın çelik sektöründeki en önemli rakipleri Çin, Japonya, ABD, Rusya, Almanya ve Güney Kore'dir.

Kurşun ve çinko tasfiyesi Sardinya'da yapılmaktadır. Ülkedeki en büyük altın madeni ise yine Sardinya'da bulunmakta ve "Gold Mines of Sardinia" tarafından işletilmektedir.

Ülkedeki kiremit üretimi Avrupa'daki toplam üretimin yarısını, dünya üretiminin ise yüzde 30'unu oluşturmaktadır. İtalya ayrıca çimento, mermer ve poza taşı alanlarında ihracatçı konumundadır.

Doğal taşlar olarak adlandırılan mermer, traverten ve granit üretiminde İtalya dünyanın en önemli üreticileri arasındadır. Aynı zamanda Avrupa'nın en büyük doğal taş üreticisidir.

Üretim: Üretim sektörü, birçok gelişmiş ülkeye oranla yüksek olup, brüt katma değer in yüzde 25'ini oluşturmaktadır.

İtalya çok çeşitli orta teknoloji ve yatırım ürünleri üretiminde dünya pazarında önemli bir rol oynamakla beraber hızla büyüyen bilişim teknolojileri ve iletişim sektörlerinde zayıf konumdadır.

Benzer büyüklükteki Avrupa ülkelerine oranla daha az sayıda büyük ölçekli üretim şirketi bulunmaktadır. Ancak, Agneli ailesi tarafından işletilen ve Turin'de yerleşik olan Avrupa'nın en büyük otomobil üreticilerinden olan FIAT şirketi istisnalardan biridir. FIAT Alfa Romeo ve Lancia markalarının da üretimini yapmakta olup, Ferrari ile Maserati lüks spor otomobil markalarını satın almıştır. FIAT aynı zamanda endüstriyel araç (Iveco), mühendislik (Teksid), tarım ve inşaat makineleri (CNH, New Holland Construction and Steyr), otomotiv yedek parça sanayi (Magnetit Marelli) ve makine alet sanayi (Comau) alanlarında faaliyet göstermektedir. FIAT 2003 yılı itibariyle uçak parça sanayi iştiraki FiatAvivo ve sigorta alanındaki Toro işletmesini satarak ana faaliyet alanı olan otomobil bölümüne yoğunlaşmıştır.

Lastik ve kauçuk sanayi, telekomünikasyon ve enerji kablosu alanlarında faaliyet gösteren Pirelli ile tarım ilaçları ve enerji sektörlerinde faal olan Montedison yerleşik ve ispatlanmış büyük ölçekli firmalar arasında yer almaktadır.

Yukarıda bahsi geçen firmalar yanı sıra, giyim sanayi alanında faal Benetton ve Marzotto şirketleri ile gözlük üreticisi olan Del Vecchio ve şekerleme imalatında bulunan Ferrero son on yıl içerisinde dünya pazarında önemli pazar payı edinmişlerdir.

KOBİ'ler ise özellikle ülkenin kuzey ve orta bölgelerine ekonominin belkemiğini oluşturmaktadır. Küçük ve orta boy işletmeler bilhassa ihracata yönelik sanayi bölgelerinde konumlanmaktadır. Bunun nedeni ise bölgedeki birlik ve yerel bankaların söz konusu KOBİ'lere yönelik promosyon çalışmalarıdır. KOBİ'lerin sektörel olarak coğrafi konumlanması ise yerel finansçıların firmaları daha yakından tanımalarına ve spesifik ihtiyaçlarını anlamalarını kolaylaştırmaktadır. Bu bağlamda, çini sanayi Sassulo, yün ağırlıklı tekstil sanayi Prato, ipek sanayi Como, ayakkabı sanayi Verona, spor ayakkabı ve bot sanayi Montebelluno, gözlük sanayi Belluno, mutfak eşyaları sanayi Marche ve tekstil ile tekstil makine sanayi Biella ve Bergamo bölgelerinde yoğunlaşmıştır.

Benzer bir yapılanma İtalya'nın güney bölgelerinde de kendini göstermektedir. Bu anlamda, mobilya sanayi Bari, kiremit sanayi Sarlino, müzik aletleri ve mücevherat sanayi Naples ve tekstil sanayi Taranto yakınlarındaki Martina Franca'da konumlanmıştır.

İnşaat: İtalya'da inşaat sektörü ISTAT verilerine göre GSYİH'nin yaklaşık %6'sını oluşturmaktadır. İtalyan inşaat sektörünün yaklaşık %60'ını konut amaçlı olmayan inşaatlar oluşturmaktadır. Su tedariki ile kanalizasyon sistemlerinin Avrupa Birliği standartlarına uyum çerçevesinde geliştirilmektedir. Demiryolları, havaalanları ve şehir ulaşımı alanlarında da iyileştirilmesi yönünde çalışmalar gerekmektedir.

2001 Ekim ayında yürürlüğe giren yeni kanun kapsamında bayındırlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve altyapı projelerinin planlanması ve hızlandırılması öngörülmüştür. Ancak kısıtlı kamu kaynakları ile bürokratik karışıklık dolayısıyla stratejik önem taşıyan altyapı projelerinin gerçekleştirilmesi gecikmiştir. İnşaat ve bakım projeleri finansmanı olarak özel sermaye kullanımına yönelik çalışmalar sınırlı kalmıştır.

İnşaat malzemeleri kapsamında ise mermer, granit, çimento, kiremit, kireç, cam, çerçeve, kapı, ağaç kaplama, seramik döşeme taşları (karolar), lavabo, banyo aksesuarları, sıhhi tesisat, izolasyon malzemeleri, boru yer almaktadır. ABD ve Almanya ile birlikte önemli ihracatçı ülkeler arasında yer alan İtalya dünya ithalatındaki kotası %10 civarındadır. İtalya'nın ihraç yaptığı önemli ülkeler arasında ABD, Almanya, Fransa, İngiltere ve İspanya yer almaktadır.

Milano'da düzenlenecek olan 2015 Expo Fuarı'nın bölgede 3,2 milyar avroluk yatırımın yapılacağı geniş çaplı bir inşaat faaliyetine yol açması ve projelerin 2014 Eylül ayında bitirilmesi beklenmektedir. Söz konusu fuarı 21 milyon kişinin ziyaret etmesi öngörülmektedir.

Perakendecilik: Perakendecilik GSYİH'nın yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörde diğer Avrupa ülkelerine kıyasla küçük ölçekli aile şirketleri daha büyük rol oynamaktadır. Özellikle gıda perakendeciliği sektöründeki rekabet Fransız Auchan ve Carrefour gruplarının yerel pazara girmesi ile artmıştır. Ancak, sektördeki liberalleşme bazı bölgelerde gerek lobi faaliyetleri gerek ise bölgesel otoriteler nedeni ile direnç ile karşılaşmıştır. Perakendeci piyasası hala oldukça bölünmüştür. Büyük ölçekli perakendeci mağazalar kuzey ve orta İtalya'da yer almaktadır.

Turizm: İtalya Dünyanın en çok ziyaret edilen 5. ülkesi konumundadır. Turizm sektörü, ülkenin üçüncü en büyük gelir kaynağıdır. 2012 yılında elde edilen gelir 41.2 milyar dolar seviyesindedir. İstihdam bağlamında, özellikle sahil turizmi İtalya'daki mevsime bağlılık nedeni ile zarar görmektedir. 2011 ve 2012 yıllarında ABD ve İngiltere gibi geleneksel pazarlardan ve Rusya ve Çin gibi gelişmekte olan ülkelere gelen turist sayısında önemli oranda artış gözlenmiştir.

Türkiye-İtalyan Ticari ve Ekonomik İlişkileri

Ticari ve Ekonomik Nitelikli Anlaşmalar

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi
Uluslararası Karayolu Taşımacılığına İlişkin Anlaşma	30.06.1971
Ekonomik, Endüstriyel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması	16.12.1976
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	27.07.1990
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	22.03.1995
Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile İtalyan Standartlar Teşkilatı (UNI) Arasında İşbirliği Anlaşması	27.06.2002
KOSGEB ile İtalya Endüstriyel Gelişim Enstitüsü Arasında imzalanan Mutabakat Zaptı	23.11.2005
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Umuma Mahsus Pasaport Hamillerinin Vize İşlemlerinin Kolaylaştırılmasına Dair Mutabakat Muhtırası	18.01.2007
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye'de bir Türk-İtalyan Üniversitesinin Kurulmasına Dair Anlaşma	12.11.2008
TCDD ile FS (İtalya Demiryolları) Arasında İşbirliği Anlaşması	03.11.2010

Kaynak: Dış Ticaret Müsteşarlığı

24 Ocak 1952 tarihinde Ankara'da imzalanan "Ticaret Anlaşması" İtalyan tarafının talebi üzerine, 16 Şubat 1992 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Türkiye-İtalyan Ticari ve Ekonomik İlişkileri

Ticari İlişkiler

Türkiye-İtalyan Dış Ticareti (Milyon Dolar)					
YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	X/M	DENGE	HACİM
1997	1,387	4,463	0.31	-3,076	5,850
1998	1,557	4,222	0.37	-2,665	5,779
1999	1,683	3,192	0.53	-1,510	4,875
2000	1,789	4,333	0.41	-2,543	6,122
2001	2,342	3,484	0.67	-1,142	5,826
2002	2,376	4,097	0.58	-1,721	6,473
2003	3,193	5,472	0.58	-2,278	8,665
2004	4,648	6,866	0.68	-2,217	11,514
2005	5,617	7,566	0.74	-1,950	13,183
2006	6,752	8,653	0.78	-1,901	15,405
2007	7,479	9,967	0.75	-2,488	17,446
2008	7,814	11,011	0.71	-3,197	18,825
2009	3,204	4,024	0.80	- 0,819	7,228
2010	6.505	10.139	0.64	-3,634	16,644
2011	7.853	13.449	0.58	-5,596	21,302
2012	6.373	13.344	0.48	-6.971	19.717
2012*	5.805	12.292	0.47	-6.487	18.097
2013*	6.151	11.758	0.52	-5.607	17.909

*Kaynak: TÜİK *Ocak- Kasım*

2012 yılında Türkiye'nin İtalya'ya olan ihracatı, 2011 yılı ile karşılaştırıldığında %23 oranında azalma göstermiştir. Aynı dönemde Türkiye'nin İtalya'dan gerçekleştirdiği ithalat %0,7 oranında azalmıştır. 2012 yılı toplam ticaret hacmi ise %8 oranında azalarak 19,717 milyar dolar seviyesine gerilemiştir.

2013 yılının ilk 11 ayı gözönünde bulundurulduğunda, Türkiye'nin İtalya'ya olan ihracatında %5.96 oranında bir artış gözlemlenirken, ithalatta %4.34 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. Toplam ticaret hacminde ise %1.038 oranında bir düşüş söz konusudur.

İtalya, 2012 yılı itibarı ile Almanya, Irak, İran, İngiltere, BAE ve Rusya'dan sonra ülkemizin en çok ihracat gerçekleştirdiği ülke konumundadır. İhracatımızın %4,2'sini İtalya'ya gerçekleştirirken, ithalatımızın %5,7'sini İtalya'dan gerçekleştirmekteyiz.

İtalya'nın İhracatının Sektörel Dağılımı (SITC) 2012-2013 (Ocak-Eylül) Dönemi

	2011	2012	2012 Pay (%)	2013	2013 Pay (%)	13/12 Değ. (%)
0. Gıda Ürünleri	20.749.380.137	15,869,961,103	5,5	16,648,971,637	5,8	4,9
1.İçecekler ve Tütün Mamulleri	5.180.720.156	4,664,053,092	1,6	5,046,660,677	1,7	8,2
2.Hammadde-yakıt hariç	17.817.423.913	4,030,464,597	1,4	3,755,247,389	1,3	-6,8
3.Mineral yakıtlar yağlar	1.726.635.966	16,188,650,656	5,6	12,938,523,629	4,5	-20,1
4.Hayvansal ve bitkisel yağlar	43.928.018.304	1,282,290,018	0,4	1,401,813,524	0,5	9,3
5.Kimyasal ürünler	73.002.221.038	34,413,235,552	11,8	36,426,000,420	12,6	5,8
6.İmalat Sanayi ürünleri	132.030.736.366	55,187,752,069	19,0	53,719,665,421	18,6	-2,7
7. Makine ve Ulaşım Araçları	63.849.165.194	98,965,146,496	34,1	99,677,958,486	34,4	0,7
8.Diğer imalat Sanayi	11.544.015.713	49,947,393,638	17,2	51,790,825,105	17,9	3,7
9. Diğer		9,959,481,547	3,4	8,107,492,457	2,8	-18,6
Toplam	375.849.580.721	290,508,428,768	100	289,513,158,745	100	-0,3

Kaynak: TC Roma Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği 2012-2013 (Ocak-Eylül) Dönemi Verileri

İtalya'nın 2013 yılında ithalatında en büyük payı, % 22,3 ile makine ve ulaşım araçları ve mineral yakıtlar ve yağlar (%20), kimyasal ürünler (% 15,8) ve imalat sanayi ürünleri (% 14,4) almıştır. Anılan dönemde bir önceki yıla göre, İtalya'nın ithalatındaki en büyük düşüş mineral yakıtlar ve yağlar (-%16,7) ve makine ve ulaşım araçlarında (-%6,2) kaydedilmiştir.

İtalya'nın İthalatının Sektörel Dağılımı (SITC) 2012-2013 (Ocak-Eylül) Dönemi

	2011	2012	2012 Pay (%)	2013	2013 Pay (%)	13/12 Değ. (%)
0. Gıda Ürünleri	29.431.219.548	21,242,124,051	7,4	21,949,644,691	8,1	3,3
1. İçecekler ve Tütün Mamulleri	3.530.422.856	2,645,218,248	0,9	2,534,775,517	0,9	-4,2
2. Hammadde-yakıt hariç	18.159.388.187	12,408,440,664	4,3	11,754,966,699	4,4	-5,3
3. Mineral yakıtlar yağlar	79.153.269.173	64,797,521,975	22,6	53,991,024,600	20,0	-16,7
4. Hayvansal ve bitkisel yağlar	2.955.042.123	2,099,071,190	0,7	2,239,439,737	0,8	6,7
5. Kimyasal ürünler	55.937.423.870	42,305,364,477	14,7	42,704,585,983	15,8	0,9
6. İmalat Sanayi ürünleri	59.584.770.067	39,457,012,297	13,7	38,938,546,291	14,4	-1,3
7. Makine ve Ulaşım Araçları	99.315.071.399	64,100,755,635	22,3	60,106,932,110	22,3	-6,2
8. Diğer imalat Sanayi	42.449.802.087	30,883,262,490	10,7	29,378,586,495	10,9	-4,9
9. Diğer	9.963.204.994	7,378,797,911	2,6	6,272,446,654	2,3	-15,0
Toplam	400.479.614.304	287,317,568,938	100	269,870,948,777	100	-6,1

Kaynak: TC Roma Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği 2012-2013 (Ocak-Eylül) Dönemi Verileri

İtalya dış ticaretinin yarısından fazlası AB ülkeleri ile gerçekleştirmektedir. 2012 yılında AB ülkelerinin payı İtalya'nın ihracatında %54, ithalatında ise %53 düzeyindedir. İtalya'nın ihracatında en fazla payı alan ülkeler; Almanya, Fransa ve İspanya başta olmak üzere AB ülkeleri ile ABD, Çin ve İsviçre'dir. İtalya'nın ithalatında en fazla payı alan ülkeler ise; Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya başta olmak üzere AB ülkeleri ile Çin, Rusya, ABD ve İsviçre'dir.

Türkiye-İtalya Yatırım İlişkileri ve İşbirliği Olanakları

Son yıllarda İtalyan yatırımcıların ülkemize ilgisi önemli ölçüde artmıştır. 2013 yılı sonu itibarıyla, Türkiye’de 1.084 İtalyan firması faaliyet göstermektedir

İtalya, 2009 yılında en çok sermaye ihraç eden 13. ülke konumundayken, 2010 yılında 32,6 milyar dolarlık ülke dışı doğrudan yabancı sermaye (DYY) yatırımı ile en çok sermaye ihraç eden 15. ülke konumundadır. 2011 yılında ise 47,2 milyar dolarlık DYY ile en çok sermaye ihraç eden 10. ülke konumundadır.

İtalya’da sadece iki adet serbest ticaret bölgesi bulunmaktadır. Bunlar Venedik Limanı ve Trieste Limanı’dır.

Türkiye’nin İtalya’dan aldığı yıllık DYY miktarının İtalya’nın toplam ülke dışı FDI miktarına oranı %1’in altındadır.

2009 yılında İtalya’dan Türkiye’ye giren doğrudan yabancı yatırımlar, küresel krize rağmen bir önceki yıla kıyasla, %26’lık artışla 314 milyon \$ seviyesine yükselmiştir. 2010 yılında ise, yabancı yatırım miktarı 25 milyon \$ seviyesinde kalmıştır. 2011 yılında İtalya’dan Türkiye’ye gelen yabancı yatırım miktarı 98 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılında İtalya’dan Türkiye’ye gelen yabancı sermaye miktarı geçen seneye göre %81 artışla 178 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılının ilk on ayında ise İtalya’dan Türkiye’ye 120 milyon dolarlık sermaye girişi olmuştur.

İtalya’nın önde gelen firmalarının Türkiye’de temsilcilikleri mevcuttur. Bunlar arasında bazı önemli firmalar Telecom Italia Mobile (Avea), Fiat, Iveco, Chicco, Merloni, De Longhi, Magnetti Marelli, Pirelli, Ermenogildo Zegna, Astaldi, Trevi, Caltagirone Group (Çimentaş), Banca Intesa, Banca di Roma, Istituto Bancario, Assicurazioni Generali, Barilla Alimentare (Filiz Gıda), Menarini International, Omron Electronics, Inelli Plastik, Scavolini, Veneta Cucina’dır.

Mutfak ve banyo mobilyası konusunda, Veneta Cucina, Oikas, Scavolini gibi Türkiye'deki varlıklarını mümessillik veya doğrudan satış yoluyla sürdüren İtalya'nın önde gelen banyo ve mobilya üreticileri, Türkiye'ye sadece pazar olarak bakmaktansa burada Türk ortaklarla ihracata dayalı üretim yaparak Çin'in rekabetini aşmayı, komşu ülkelerde (Rusya,Kafkas Ülkeleri, Orta Asya, Kuzey Afrika ve Orta Doğu) müteahhitlik ve konut inşaatına paralel olarak artmakta olan mobilya talebini karşılamayı, pazardaki yerlerini korumayı ve talebi artan mobilya pazarından daha fazla pay almayı hedeflemektedirler.

Ayrıca, Türkiye'de faizlerin düşmesine paralel olarak artacak yeni yatırım ve konut inşaatlarının mobilya talebi de İtalyanların Türkiye pazarına yatırım yapmak istemelerinin diğer bir önemli sebebidir. Mutfak ve banyo mobilyasının yanı sıra, İtalya ofis mobilyası konusunda da Türkiye ile işbirliği üretici yapmak istemektedirler.

Mobilya sektöründe diğer bir işbirliği alanı, mobilya yan sanayinde oluşturulabilecek imkanlardır. Türkiye'de mobilya sektörünün en önemli sorunlarından biri, her üreticinin doğrudan tüketiciye ulaşmak isteği ile nihai ürün imal etmek arzusu nedeniyle gerekli yan sanayinin oluşmamasıdır. Ardeco, Artesi, Dierre gibi İtalya'nın önde gelen dolap ve kapı sistemleri, banyo dolap sistemleri varlıklarını mümessillik yoluyla sürdürmektedir. Mobilya sektörünün öne çıkan üreticilerinin markalaşma yatirimını yapmış satış ve dağıtım uzmanlığı olan İtalyan firmalarıyla yan sanayi alanında yapacağı ortak yatirimlar sektörü uluslararası pazarda daha rekabetçi duruma getirebilecektir. Söz konusu işbirliğinin gerçekleşmesi durumunda yurtiçi kalitemizin yanı sıra ihracat imkanlarımızın da gelişmesi mümkündür.

Bir diğer işbirliği alanı da konut inşaatı ve yeni yatirimlara paralel artış gösteren mermer sektörüdür. Mobilya talebinin artışı için sözü geçen faktörler mermer sektörü için de geçerlidir. İtalya Türkiye'den blok halinde mermer ithal ederek işlenmiş ürünleri ihraç etmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de mermer işlemesine yönelik yapacakları yatirimlarla komşu ülke pazarlarından daha fazla pay almak istemektedirler.

Ayakkabı sektöründe İtalya, Çin'in uluslararası pazarda hızla artan rekabetin ve Euro'nun değerinin artmasına paralel olarak dünya pazarında hızla pay kaybetmektedir. İtalya bu tehditlere paralel olarak dünyada tasarım, üretim ve ihracatında söz sahibi oldukları ayakkabı sektöründeki mevcut durumlarını koruyabilmek amacıyla üretimlerini Türkiye'de ayakkabı sektörünün yoğunlaştığı İstanbul, Bursa, İzmir, Manisa, Denizli, Konya, Ankara, Kayseri, Isparta, Hatay, Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Malatya, Trabzon ve Samsun yörelerine kaydırmak konusunda eğilimlidirler.

Gıda alanında ise, Türkiye, İtalyan firmalar açısından geniş iş fırsatları sunmaktadır. Özellikle Amerika, AB ülkeleri ve Uzak Doğu ülkelerinde pazarı üretim, tüketim ve ticaret hacmi bakımından hızla artmakta olan organik tarım ve hayvancılık ürünleri ticaret hacmi bakımından hızla artmakta olan organik tarıma geçiş için gerekli olan faktörlere en iyi cevap verebilen ülkelerden biridir.

Türkiye organik tarım alanında dünya üretiminde ve ihracatında söz sahibi olduğu fındık, incir, üzüm, zeytinyağı, pamuk gibi ürünlerini dış pazarlarca talep edilen miktarlarda üretmekte ve ihracata dayalı sözleşmeli yetiştiricilik sistemini benimsemektedir.

Doğrudan Uluslararası Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı (Milyar \$)

	2009	2010	2011	2012	2013
İtalya	16,6	9,6	32,6	31	32,5

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

Hazine kaynaklarına göre Türkiye'nin İtalya'ya doğrudan yatırımları 2011 yılı sonu itibariyle yaklaşık 34 milyon dolar olarak gerçekleşirken İtalya'da toplam firma sayısı 52'ye yükselmiştir.

Merkez Bankası verilerine göre, 2013 yılı Ocak-Kasım döneminde İtalya'da yerleşik kişilerin Türkiye'de gerçekleştirdikleri doğrudan yabancı yatırım miktarı 124 milyon dolar olmuştur. 2011 Temmuz ayı itibariyle 1954'ten beri Türkiye'de yatırım gerçekleştirmiş olan İtalyan firmalarının sayısı 985'tir. Türkiye'deki İtalyan yatırımcıların çoğu hizmet ve üretim sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

2013 Ocak-Kasım döneminde İtalya'dan ülkemize giriş yapan turistlerin sayısı 706.245 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılının aynı döneminde ise 685.883 İtalyan turist Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

Türkiye’de kayıtlı şirketlerin İtalya’da yaklaşık 53 ortaklık veya iştiraki bulunmaktadır. Söz konusu ortaklık ve iştiraklerin toplam sermaye stoğu 176,3 milyon dolar seviyesindedir. Ayrıca, özellikle Kuzey İtalya’da Türk vatandaşlarına ait çok sayıda işletme faaliyet göstermektedir. Bununla birlikte, söz konusu işletmeler, diğer Avrupa ülkelerindeki işletmelere kıyasla daha küçük ölçekli yapıdadır.

Türk – İtalyan İş Konseyi

Türk –İtalyan İş Konseyi 1990 yılında kurulmuştur. İş Konseyi faaliyetleri ortak toplantılar, yatırım seminerleri ve bölgesel toplantılar çerçevesinde sürdürülmektedir. Ticari ilişkiler, ortak yatırımlar, teknolojik işbirliği ve üçüncü ülkelerde işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. İki ülke küçük ve orta ölçekli işletmeleri arasında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik önemli potansiyel bulunmaktadır. Bu nedenle İtalya ve Türkiye’de bölgesel ve sektörel işbirliği toplantılarına İş Konseyi çalışmalarında ağırlık verilmekte ve her iki ülkede ilgi kuruluşlar ile işbirliği yapılmaktadır. Ayrıca, İtalya’nın Türkiye’deki yatırımlarının artırılması ve GAP Bölgesi’ndeki işbirliği olanaklarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.